

CM-Equity AG

Opće informacije i Upozorenje o rizicima za valutno trgovanje (Forex)

Sadržaj

I. Opće informacije o valutnom trgovanju (Forex)	2
1. Terminologija.....	2
2. Trajanje i mogućnost podmirenja	2
3. Pokriće	2
4. Financijska poluga i troškovi financiranja.....	3
5. Cijena, raspon cijene	3
6. Nalozi s stop ograničenjem ili Stop nalozi (Stop Order)	3
7. Troškovi	5
8. Poslovna politika i ugovorne odredbe.....	5
II. Upozorenje o rizicima za Forex operacije	6
1. Opći rizici	6
2. Posebni rizici	7
3. Tržišni rizici i rizičnost špekuliranja.....	8
4. Troškovna rizičnost i oblikovanje cijena.....	9
5. Posebni rizici automatskih sustava trgovanja.....	10
6. Nepredviđeni rizici	10

I. Opće informacije o valutnom trgovanju (Forex)

1. Terminologija

Valutne transakcije pružaju mogućnost špekulacije na rast ili pad tečaja. Valutama se trguje uvijek u paru (EUR / USD ili GBD / USD). Valuta na prvom mjestu se zove glavna valuta, a valuta na drugom mjestu sekundarna valuta.

Forex omogućava trgovanje na temelju špekulacija na rast ili pad cijena. Kada se otkrije signal za rast tečaja, glavna valuti se kupi (duga pozicija) i druga valuta proda (kratka pozicija). Kada se otkrije signal za pad tečaja sekundarna valuta se kupi (duga pozicija) i glavna valuta proda (kratka pozicija). Ovu metodu trgovanja nazivamo valutno trgovanje ili "Forex" ("Foreign Exchange").

Nakon zatvaranja transakcije se pozicija makne s tržišta i špekulacija se tako zaključuje. Špekulacija je povezana s kretanjem cijene glavne valute u odnosu na sekundarnu valutu. Prilikom trgovanja nema fizičke kupnje valuta. Prilikom trgovanja valutama klijent sudjeluje kao kupac ili prodavatelj.

Forex transakcija je ugovor o prodaji ili kupnji valuta sklopljen između dvije strane, bez fizičkog dostavljanja ugovorene valute. Kupac nikada ne posjeduje kupljeni iznos valute. Prilikom zatvaranja pozicije se kupcu samo plaća razlika u cijeni među valutama na različitim točkama razdoblja trgovanja.

Valutno trgovanje se provodi na međubankarskom tržištu, a ne na burzama. Promjene valutnih tečajeva odražavaju kroz promjene u tečaju između dvije srodne valute. Većina cijena valutnih parova poput EUR / USD se izražava na četiri decimalna mjesta. Minimalna potrebna promjena tečaja je jedno decimalno mjesto, npr. od 1,4976 do 1,4977 ili 1,4975. Takva minimalna promjena tečaja se naziva pip ("pip" (Percentage in point) (postotni bod)). U primjeru glavnih valutnih parova, EUR / USD i GBD / USD, tečajevi obično kotiraju s pet decimalnih mjesta, a s time su promjene u desetinama pip-seva.

Ako u valutnom paru nema Eura, dolazi do dodatnog valutnog rizika. Takav primjer nastupa u slučaju da klijent ili ovlaštena zastupnik trguje par USD / JPY (kupi američki dolar i prodaje japanski jen) a ima trgovački račun u eurima. Uspješnost trgovanja u ovom slučaju ne ovisi samo o kretanju USD / JPY već i o kretanju eura u odnosu na sekundarnu valutu - EUR / JPY.

U Forex transakcija poznajemo: standardni ugovor ili standardni-lot, koji ima 100.000 jedinica glavne valute i manji mini-ugovor ili mini-lot koji iznosi 10.000 jedinica glavne value. Neki Forex pružatelji nude Mikro ugovore ili mikro-lotove, koji iznose 1.000 jedinica glavne valute. To znači da je kod EUR / USD, standardni-lot vrijedan 100.000 Eura, mini-lot 10.000 Eura i mikro-lot 1.000 Eura.

Izvanburzovno poslovanje Forex je također poznato kao trgovanja "preko pulta". (OTC - over-the-counter market). Trgovanje se ne odvija na središnjim burzama već se transakcije obavljaju izvan burzovnih sustava. Ne postoji središnji trgovački ili klirinški centar gdje se provode nalozi. Forex trgovanje je decentralizirano putem elektronske mreže banaka, brokera, investicijskih društava, mirovinskih fondova, hedge fondova i korporacija. Forex trgovanje omogućava pružatelj ili Forex broker izvan burzovnih sustava.

2. Trajanje i mogućnost podmirjenja

Forex posao se može sklopiti na neodređeno vrijeme. Klijent može zatvoriti poziciju na sljedećem stupnju trgovanja i time prekinuti trgovanje.

3. Pokriće

Iznos provizije se izračunava se na osnovi broja zatvorenih Forex transakcija. Od klijenta se zahtijeva odgovarajuće početno pokriće s kojim se pokrivaju mogući gubici. Početno pokriće predstavlja kapital potreban za zatvaranje ugovora. Iznos početnog pokrića koje ostaje nakon zatvaranja transakcije se prenosi na račun klijenta, te se time povećava likvidnosti klijenta.

Vrijednost pokrića potrebnog za Forex transakcije je znatno niža od vrijednosti kapitala potrebnog za promptne ili spot transakcije, pri čemu vrijednost pokrića može doseći i do 100% vrijednosti valute. Iznos pokrića određuje samo stanje na tržištu, pogotovo razina volatilnosti valute. Također valja napomenuti da zahtjevi nisu jednaki na svim tržištima.

Visina pokrića je definirana kao postotak vrijednosti trgovanja (vidi sekciju 1.8). Dnevni uvjeti su objavljeni na stranicama posrednika. Informacije o posredniku su navede u ugovoru o posredovanju.

4. Financijska poluga i troškovi financiranja

Važno je shvatite da na valutno trgovanje s pokrićem utječe učinak poluge. To ima za posljedicu da klijent s potrebnim pokrićem pokriva samo dio vrijednosti od cjelokupne investicije. Zbog poluge klijent trguje višekratnikom svog pokrića.

Poluga je odnos između vrijednosti pokrića i broja lotova kojima se trguje (vrijednost proizvoda):

Poluga = vrijednost proizvoda / kapital

Primjer poluge

Pretpostavimo da je zahtijevani kapital za trgovanje EUR / USD 1%. Taj postotak odgovara vrijednosti poluge 100. Primjer: kupac odluči kupiti 2 ugovora EUR / USD (vrijednost proizvoda = 100.000 € x 2 = 200.000 €). Pokriće tako iznosi 2.000 € (= zahtijevani kapital = 1% od 200.000 €). Poluga je 100 (= 200.000 € / 2.000 €).

Poluga može imati ne proporcionalne i neposredne posljedice na položaj klijenta. Klijent mora biti svjestan rizik koje nosi trgovanje polugom.

Važno je shvatiti da se može samo mali postotak uloženog kapitala koristiti kao početno pokriće. U slučaju da klijent uloži sav raspoloživi kapital u obliku pokrića, čak i mala promjena cijene u suprotnom smjeru od očekivanog može rezultirati gubitkom cijelog kapitala. Gubici mogu biti čak i veći od klijentovih sredstava deponiranih na računu. U takvim slučajevima, klijent je pozvan da nadoplati račun.

Što je manje početno pokriće u odnosu na kupovnu ili prodajnu cijenu, veća je poluga i viša razina rizika na klijenta. Posebnu opasnost za klijenta predstavljaju opciju uzdržavane preko noći, gdje nastupa opasnost dodatnih provizija koje je klijent dužan platiti.

5. Cijena, raspon cijene

Posrednikova trgovačka platforma predstavlja trenutne cijenu i kotaciju. Prema ugovoru, posrednik klijentu pruža informacije o cijenama na temelju tekućih tržišnih uvjeta. Klijent mora uzeti u obzir da se cijene objavljuju na trgovinskoj platformi stalno mijenjanju ..

Prodajna cijena je kotirajuća cijena po kojoj klijent kupuje svoj proizvod. Predstavlja najbolju tržišnu cijenu za izvršenje kupnje. Kupovna cijena je cijena po kojoj klijent može prodati svoj proizvod. To je cijena po kojoj će se ugovor o prodaji izvršiti u bilo kojem trenutku.

Između najviše prodajne i najniže kupovne cijene obično imamo cjenovni raspon, koji nastane zbog interesa prodavača da poveća zaradu i zbog interesa kupca da kupi proizvod po najnižoj mogućoj cijeni i na taj način zaradi. Polovica raspona se obračuna na kupnju, a druga polovica na prodaju.

Klijent treba biti svjestan da prilikom otvaranja pozicije raspon predstavlja gubitak. Cilj trgovanja je da se kroz pravilan razvoj cijena, ovaj tip gubitka vrati bez obzira na to je li pozicija kratka ili duga.

6. Nalozi s stop ograničenjem ili Stop nalog (Stop Order)

Stop nalog je uvjetni nalog za kupnju ili prodaju, koji se izvrši na tržištu kada je dostignuta unaprijed određena cijena (Stop cijena). Predstavlja točku izlaska iz pozicije koja podliježe stupnju gubitka. Ne postoji garancija će se stop cijena i izlazna cijena podudarati odnosno biti jednake. Nije

nužno da izvršimo stop nalog kada s pozicijom dosegemo stop cijenu. Važno je da ne brkamo značenja pojmova "stop cijena" i "izlazna cijena". Do iste vrijednosti među njima dođe samo u razdoblju kada tržišna cijena dostigne stop cijenu, a u trenutku izvršenja naloga ne dođe do promjene u kretanju cijene. Samo u ovom slučaju postaju stop cijena i izlazna cijena jednake.

Primer: Stop cijena (kupnja)

Trguje se 1 lot EUR/USD. Trgovac očekuje rast cijena i tako se odluči za dugu poziciju.

Pretpostavlja se, da je premija kod pružatelja 0.00006 (=0.6 pipseva) i raspon na međubankarskom tržištu 0.00002 (=0.2 pipsa)

Kod kupnje lot-a EUR/USD pri izlaznoj cijeni 1.3750 s uključenim rasponom biti će obračunat iznos 1.37504 (uključena polovica raspona).

Kako bi se zaštitila pozicija EUR / USD pred velikim gubitkom, odredimo 50 bodova od izlazne cijene kao stop cijenu, odnosno na 1.3700 (1.37500 - 0.0050).

Ako cijena krene suprotno očekivanjima, odnosno učini pomak prema dolje, dosegne razinu 1.3700 (mean rate), nalog za prodaju se automatski izvršava i Forex pozicija zatvori.

Unatoč tome da imamo postavljen stop nalog, postoji nesigurnost odstupanja izlazne cijene od stop cijene koju mogu prouzročiti promjene na tržištu koje utječu na kretanje cijena (vijesti, likvidnost, itd.).

Nalog prodaje se može izvesti pri 1.3698, raspon je uključen, 1.36976 je obračunati iznos.

Izlazna kupovna cijena EUR/USD = 1.3750 (mean rate)

Obračunata kupovna cijena EUR/USD = 1.37504

Cijena prodaje EUR/USD = 1.3698 (mean rate)

Obračunata cijena prodaje EUR/USD = 1.3698

U ovom slučaju je vrijednost gubitka 52.8 pipsa, te prelazi zadanu maksimalnu vrijednost gubitka od 50 pipseva za 2.8 pipsa.

Primer: Stop cijena (prodaja)

Trguje se 1 lot EUR/USD. Trgovac očekuje pad cijena i tako se odluči za kratku poziciju.

Pretpostavlja se, da je premija kod pružatelja 0.00006 (=0.6 pipseva) i raspon na međubankarskom tržištu 0.00002 (=0.2 pipsa)

Kod prodaje lot-a EUR/USD pri izlaznoj cijeni 1.3750 s uključenim rasponom biti će obračunat iznos 1.37496 (uključena polovica raspona).

Kako bi se zaštitila pozicija EUR / USD pred velikim gubitkom, odredimo 50 bodova od izlazne cijene kao stop cijenu, odnosno na 1.3800 (1.37500 + 0.0050).

Ako cijena krene suprotno očekivanjima, odnosno učini pomak prema gore, dosegne razinu 1.3800 (mean rate), nalog za kupnju se automatski izvršava i Forex pozicija zatvori.

Unatoč tome da imamo postavljen stop nalog, postoji nesigurnost odstupanja izlazne cijene od stop cijene koju mogu prouzročiti promjene na tržištu koje utječu na kretanje cijena (vijesti, likvidnost, itd.).

Nalog prodaje se može izvesti pri 1.3802, raspon je uključen, 1.38024 je obračunati iznos.

Izlazna prodajna cijena EUR/USD (otvorena kratka pozicija) = 1.3750 (mean rate)

Obračunata prodajna cijena EUR/USD (otvorena kratka pozicija) = 1.37496

Cijena kupnje EUR/USD (kratka pozicija se zatvori) = 1.3802 (mean rate)

Obračunata cijena kupnje EUR/USD (kratka pozicija se zatvori) = 1.38024

U ovom slučaju je vrijednost gubitka 52.8 pipsa, te prelazi zadanu maksimalnu vrijednost gubitka od 50 pipseva za 2.8 pipsa.

Stop trgovanje je trgovanje s dinamičnom stop cijenom. U slučaju da je kretanje cijene primjereno, stop cijena se automatski prilagodi kretanju cijene. Prilagodbama slijede unaprijed određeni koraci.

7. Troškovi

Za svaku Forex transakciju se naplaćuje provizija za kupnju i prodaju. Provizija se plaća pružatelju. Iznos provizije se u cijelosti uplati poslije našem društvu CM-Equity AG. Ovisno o valutnom paru, iznos provizije je obračunat kao postotak od vrijednosti transakcije ili je određena minimalna provizija. Vrste i stope provizija su navedene su na web stranici www.optimtrader.com.

Troškovi provizija nastanu odvojeno i neovisno na svakom otvaranju i zatvaranju pozicije, bez obzira da li je transakcija provedena od strane društva ili fizičke osobe.

Primjer: pregled troškova

Navedene stope provizija se odnose samo na primjer ispod i kako bi se olakšalo tumačenje. Aktualne primjenjive stope provizija su dostupne na www.optimtrader.com. Transakcijski troškovi se izračunavaju na temelju cijena koje se zaračunavaju, a ne na temelju graničnih vrijednosti cijena (mean rate).

EUR/USD

Opazimo povoljan signal za kupnju lota EUR/USD (duga pozicija). Vrijednost raspoloživog špekulativnog kapitala je 40.000 €, a izvršna cijena kupnje je 1,3976. Kupiti ćemo poziciju 100.000 EUR/USD i postaviti stop razinu 30 pipseva ispod cijene izvršenja. Pozicija se zatvori na 1,3976. Prilikom toga nastanu sljedeći troškovi:

1. Ukupni troškovi:

Trošak za kupnju valutnog para je minimalno 5 USD ili 1 pip.

$$100.000 \text{ EUR/USD} * 0,0001 = 10 \text{ USD}$$

2. Pokriće i gubitak

Zahtevano pokriće iznosi 1.000 € (1% od 100.000). Prilikom zatvaranja pozicije na stop razini ostvarujemo gubitak u iznosu od 30 pipseva. To je jednako vrijednosti (1,3976 do 1,3946) x 100.000 / 1,3946 = 300 USD ili 300 / 1,3946 = 215,11 €.

Klijent ima u transakciji gubitak u ukupnom iznosu od 310 USD (300 USD iznos gubitka + ukupni troškovi 10 USD). Ako vrijednost špekulativnog kapitala iznosi € 40.000,00, gubitak iznosi 0,5% od ukupne vrijednosti kapitala.

Napomena: što je niže vrijednost osnovnog špekulativnog kapitala, veći postotak gubitka.

8. Poslovna politika i ugovorne odredbe

Detalji o provedbi Forex transakcija se odvijaju u skladu sa sporazumima sklopljenim između klijenta i posrednika. Oni su ključ za provedbu trgovine i za klijenta je najveće važnosti da prije njihovog sklapanja upozna s detaljima. U ovom trenutku su predstavljene informacije opće naravi i usmjerene na razumijevanje sadržaja i provedbe Forex trgovanja.

II. Opozorenje o rizicima za Forex operacije

Kod sklapanja ugovora je potrebno biti svjestan rizika povezanih na Forex. Forex transakcija se ne preporuča ako klijent ne razumije sistem Forex trgovanja i nije upoznat s vrstama i razinama rizika koje sadrže Forex transakcije. Forex transakcija nije klasična investicija, već predstavlja špekulativnu investiciju s vrlo visokim stupnjem rizika, što može rezultirati značajnim gubicima ili čak gubitkom vrijednosti koja prelazi vrijednost pojedinih sredstava. Zato je izuzetno važno da klijent razumije rizike.

1. Opći rizici

a) rizik značajnih gubitaka

Prilikom Forex trgovanja nema osiguranja od strane treće osobe na uloženi kapital, kao što je praksa kod obveznica. Klijent je jedini koji preuzima odgovornost za gubitak i nema jamstva za otplatu gubitaka, bilo u cijelosti ili djelomično.

Gubitak u Forex trgovanju nije iznimka i potrebno je znati da se to događa često. Postoji mogućnost da klijent izgubi uloženi kapital u cijelosti ili čak da je gubitak veći od vrijednosti imovine. Forex nije klasična investicija već špekulativna investicija s vrlo visokim stupnjem rizika. Unatoč savjetima kvalificiranih menadžera ili praćenjem trgovinskih sistema drugih posrednika, rizici se ne mogu ograničiti ili isključiti. Uz pretpostavku da je pozicija zatvara na stop razini s gubitkom od 4% potrebno je samo 25 nepovoljnog poslova i gubitak se može povećati na vrijednost uloženog kapitala. Unutar razdoblja trgovanja se takav nepovoljan scenarij može dogoditi u samo nekoliko trgovinskih dana.

b) nema fizičke dostave

U Forex transakciji nije moguća fizička isporuka valuta. Jedino moguće rješenje je podmirenje za razliku u cijeni.

c) kreditni rizik izdavača

U Forex ugovoru je klijent samo ugovorni partner. Tako je klijent posljedično ovisan o kreditnoj sposobnosti pružatelja. A u slučaju da pružatelj nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze, vjerojatnost da klijent ne dobije isplaćenu zaradu je vrlo velika. Ove vrste rizika se ne mogu isključiti niti "hedge transakcijom jedan na jedan, od strane pružatelja usluga. Nelikvidnost pružatelja se može dogoditi zbog njegovih drugih djelatnosti od kojih hedge transakcije također nisu izuzete.

d) stečaj pružatelja

U slučaju insolventnosti pružatelja, klijent je prema Zakonu o stečaju u istom položaju kao i drugi vjerovnici. Imovina pružatelja se likvidira i distribuira razmjerno među svim vjerovnicima. To znači da se zahtjev klijenta može izvršiti djelomično ili uopće ne. Klijentu se ne jamči da će zahtjev biti plaćen.

e) problem stranih država

Pružatelj može imati mjesto poslovanja u inozemstvu. Nadležnost ugovora time spada pod zakon strane države, te u slučaju da dođe do spora, potonji se rješava u inozemstvu. Kao rezultat toga mogu biti teško provodljive zakonske procedure, što se u konačnici može odraziti u obliku vrlo visokih troškova.

f) Sukob interesa kod pružatelja

Interes podmirenja

S provizijama se susrećemo prilikom svake transakcije. U interesu primitka provizije umjesto klijenta, može se dogoditi, da pružatelj posredno ili neposredno preporučuje izvedbu transakcije i na taj način poveća svoju zaradu.

Sukob interesa koji proizlazi od strane Ugovornog partnera klijenta

Pružatelj trgovačke platforme sa svojim ugovornim obvezama nastupa kao suprotna strana u Forex transakciji. Zarada klijenta tako znači gubitak za pružatelja. Možemo zaključiti da pružatelj ima u interesu smanjenju svog gubitka na račun smanjenja klijentove zarade. Pružatelj također može zaštititi svoje investicije, ali zbog sukoba interesa nastavlja trgovanje u smjeru interesa klijenta.

S obzirom na činjenicu da se Forex trgovanje provodi izvan burzovnih tržišta da je pružatelj Forexa jedini ugovorni partner, postoji opasnost da se pozicije ne zatvore u normalnim uvjetima, odnosno u ekstremnim slučajevima uopće ne zatvore.

Nema garancije za najbolje izvršenje naloga

U slučaju da pružatelj ima sjedište izvan teritorija Europske unije, ne postoji jamstvo da će izvršenje biti najbolje. Pružatelj oblikuje cijenu što znači da ne mora biti jednaka cijeni na međubankarskom tržištu. Dakle, ne postoji jamstvo da će izvršenje naloga biti cjenovno najbolje.

2. Posebni rizici

a) Rizik promjene cijene

Za cijene tečaja je karakteristična nepredvidivost i volatilnost. Bez ikakvih objašnjenja se pojave razdoblja rasta i pada cijena valutnih tečajeva. Kretanje cijena je pod utjecajem raznih čimbenika. To mogu biti dugoročni, srednjoročni ili kratkoročni čimbenici. Svima je zajedničko da se ne mogu predvidjeti. Tu su i opći čimbenici koji utječu na gibanje cijena i koji mogu utjecati na poslovanje cjelokupnog tržišta novca, samo na specifične industrijske sektore (tržišni rizik) ili samo na određene valute (politički rizik).

b) Rizik povezan s uvjetima i psihologijom tržišta

Prilikom oblikovanja cijena dionica se zajedno s vrijednosti društva također uzima u obzir stopa inflacije, kamatne stope banaka i drugi ekonomski čimbenici koji pozitivno ili negativno utječu na burzovno poslovanje. Spomenuti čimbenici su ključni za određivanje tržišne vrijednosti valute.

Većina odluka na Forex tržištu nema racionalnu osnovu i cijene su zato pod utjecajem iracionalnih ideja. Naročito iracionalni čimbenici kao što su mišljenja, želje i psihologija ponašanja mase su presudni kada se korisnici odlučuju na kupnju / prodaju. Isto tako opće stanje na tržištu, mišljenja vodećih managera (ili analitičara), posljedice primjene tržišnih pristupa, naglašavanje trenda, globalizacija tržišta i opći društveni događaji su čimbenici koji utječu na cijenu tečajeva i nemaju racionalnu osnovu.

Sve to može imati utjecaj na pad cijene valute za dvoznamenkasti postotak.

c) Likvidnostni rizik

Poznamo također zatvorena tržišta s lošim, nepoštenim cijenama oblikovanim umjetno i ne tržišno. Riziku je klijent naročito izložen izvan razdoblja trgovanja.

d) Politički rizik

Društveno političke promjene ili državne intervencije utječu na tečaj i očituju se u vrlo kratkom vremenu. Cijene tečajeva vrlo brzo reagiraju na ekonomske i političke promjene.

Kod valutnih parova koji uključuju Euro je prisutan izuzetno visok rizik zbog ekonomskog i političkog razvoja na području Europske unije.

e) Međuovisnost valutnih parova

Kretanje valutnog para može utjecati na kretanje ostalih valutnih parova. Takva ovisnost može biti pozitivna (rast cijene jednog utječe na rast cijene drugog ili pad pad utječe na pad drugih) ili negativna (rast cijene jednog utječe na pad cijene drugog ili pad cijena utječe na rast drugog).

3. Tržišni rizici i rizičnost špekuliranja

a) Neočekivani rizik gubitka

forex trgovanje može biti izloženo riziku u kojem gubitak može biti jednak vrijednosti pokrića u cijelosti. Odlučujući faktor prilikom toga jest razlika između stop cijene i izlazne cijene. U slučaju visokih volatilnosti cijena, ove dvije cijene mogu biti potpuno drugačije, što može dovesti do gubitka koji je jednak ili čak prelazi iznos zahtjevanog pokrića.

U slučaju da se to dogodi potrebna su dodatna sredstva za pokriće. Posrednik će tražiti od klijenta da uplati dodatna sredstva i u koliko ih klijent ne osigura, Forex račun će se zatvoriti. Ako likvidna sredstva na klijentovom Forex računu nisu dovoljna za pokriće gubitaka, klijent je dužan podmiriti gubitke iz drugih izvora svoje imovine. To naravno može dovesti klijenta u potrebu za dodatnim zaduživanjem. Da bi se to spriječilo izuzetno je važno da klijent razumije Forex trgovanje.

Ni pod kojim uvjetima se Forex trgovanje ne bi trebalo provoditi pokrićem od kredita. To je važno jer troškovi na temelju kamata i provizija proizlaze čak i nakon nastalog gubitka i klijent ih je dužan podmiriti sa drugim izvorima svoje imovine. Ako klijent nema druge izvore imovine, obveza namirenja gubitka ga može dovesti do osobnog stečaja.

b) Povećanje rizika koji proizlaze iz početnih gubitaka

Kako bi pokrili gubitak pokrića cijelosti samo uz pomoć Forex trgovačkih tehnika trebalo bi se dogoditi gotovo nevjerojatno kretanje cijena prema gore u odnosu na osnovnu cijenu. Na taj način bilo bi moguće riješiti gubitak i vratiti se na polaznu točku pokrića. Međutim takav rast cijena je skoro nemoguć. Dodatnim Forex transakcijama se samo uzrokuju dodatni gubitci koji se zbrajaju sve do točke kada se gubitak pokrića više nije moguće izbjeći. To je opće načelo kojeg ne mogu promijeniti niti jako povoljni početni rezultati.

c) Rizik financijske poluge

Klijent mora biti svjetan da je Forex trgovanje izvedenim financijskim instrumentima s polugom. I samo mali dio vrijednosti ugovora je namjenjen pokriću. Višekratnik tog pokrića se može prenijeti na transakciju – to jest polugu koja ima visok stupanj rizika. Primjer: valutni par EUR / USD zahtijeva pokriće od 1% od vrijednosti ugovora što je dovoljno za pokrivanje razlike u cijeni za 1%. Ako imamo slučaj kretanja cijene u negativnom smjeru od očekivanja, klijent je već na točki gubitka pokrića u cijelosti. Transakcijski troškovi nisu ni uzeti u obzir. Daljnje kretanje cijena u suprotnom smjeru od očekivanog znači dodatne gubitke.

Što je pokriće manje u odnosu na vrijednost ugovora, veća je poluga. Tada čak i mala promjena cijene može dovesti do gubitka pokrića u potpunosti.

Do promjene cijene za 1% može doći još u razdoblju jednog trgovinskog dana, a to naročito važi za nestabilna tržišta. Visoka financijska poluga u kratkim pozicijama ima visok stupanj rizika čak i kada je kretanje cijena sasvim normalno.

d) Rizik uporabe osiguranja

Postavljanje stop cijene preblizu početnoj cijeni može dovesti do prijevremenog zatvaranja pozicije, iako je kretanje cijene i dalje u okviru njihajućeg raspona. To je osobito česta pojava na brzo volatilnim tržištima. Kako bi se onda postigla ciljna vrijednost, ponovno se obavi kupnja po

cijeni koja nije više toliko povoljna. Iako je druga transakcija uspješna, to nije garancija da smo spriječili gubitak prve transakcije kao i troškove koji su prilikom toga nastali.

e) Valutni rizik

Dodatne rizike vezane uz strane valute možemo očekivati u primjeru kada nisu jednake valuti računa (primjerice, trguje se USD / JPY, obračun se vrši u eurima; u Forex transakciji EUR / JPY je ovaj rizik još izraženiji).

f) Određivanje cijene

Cijena se odredi glede na tržište na kojem se Forex trguje, te se odredi u skladu s važećim zakonima. Primjerene cijene ne postoje, pogotovo ne na zatvorenim tržištima gdje je cijenu nemoguće utvrditi.

g) Brze promjene cijena

Do brzih promjena u cijenama može doći zbog nekoliko razloga (na primjer objava vijesti na tržištu). To se može dogoditi za kao i izvan vremena trgovanja (preko noći ili vikenda). U slučaju da dođe do promjene izvan razdoblja trgovanja, događa se da nova početna cijena snažno odstupa od zadnje cijene. Mogućnosti da tada zatvorimo poziciju nemamo i zato takvi skokovi cijena mogu izazvati ozbiljne gubitke.

h) Raspon

Veći raspon cijena se može dogoditi zbog posrednika ili zbog naknada koje se odnose na transakcije. Sve to smanjuje zaradu klijenta. Zbog povećane aktivnosti trgovanja gubitci mogu biti još veći. Raspon cijene je uvijek gubitak za klijenta. Špekulacije s troškovima je prilika da se gubitak nadoknadi već prije same početne točke.

4. Troškovna rizičnost i oblikovanje cijena

a) Transakcijski troškovi

Pri odabiru ulaganja se uzimaju u obzir troškovi koji nastaju i utječu na ishod transakcije. Klijent mora biti upoznat sa svim povezanim troškovima kada se odluči ulagati jer troškovi posrednika kao i troškovi drugih financijskih institucija imaju negativan utjecaj na financijski rezultat ulaganja.

b) Nepoštivanje troškova privatnog ulagača

Svi troškovi povezani s Forex trgovanjem smanjuju konačni rezultat. Nastale troškove možemo isplatiti samo kroz odgovarajuću cjenovnu razliku odnosno povoljnim kretanjem cijene s kojom povećavamo rezultat. Što su veći transakcijski troškovi, manja je mogućnost zarade sve dok se ona u visinama transakcijskih troškova potpuno ne izgubi. Pozitivna razlika je u slučaju ponavljajućih špekulacija skoro nemoguća, unatoč činjenici da je zarada generirana već na samom početku.

c) Sukob interesa

Kada je riječ o provizijama izvršenih transakcija susrećemo se s sukobom interesa između pružatelja i klijenta. Budući da svaka transakcija pružatelja predstavlja zaradu i to u interesu mu je što veći broj transakcija, čak i ako je to iz perspektive klijenta potpuno besmisleno. Za takve ekonomski besmislene transakcije brojnih ulazaka i izlazaka je značajno da je apsolutna vrijednost transakcijskih troškova previsoka u odnosu na učinkovitosti tržišta odnosno rezultat trgovanja. Događa se da je granična vrijednost gubitka postavljena preusko u odnosu na očekivane stope kretanja cijena (stop nalog). To uzrokuje brze više ulazaka i izlazaka, što naravno rezultirala nizom novih troškova i kapital se istroši bez utjecaja da se spriječi gubitak.

Takav sukob interesa je također moguć u slučaju trgovanja pravnih osoba.

d) Specifični rizik dnevnog trgovanja

Dnevno Dnevno trgovanje uključuje kratke pozicije i odnosi se na trgovanje unutar dana. Otvorena pozicija se zatvori na isti dan. Može se dogoditi da se u slučaju prepoznavanja signala ili trenda ista pozicija otvori i zatvori nekoliko puta u istom danu (primjer "intraday").

Čak i mala promjena u cijeni kratke pozicije kod dnevnog trgovanja može dovesti do velikih gubitaka. Zajedno s tržišnim rizikom, klijent mora uzeti u obzir rizik od rasta troškova povezanih s rastućim brojem brzih transakcija. Transakcijski troškovi predstavljaju uvijek gubitak i u većini slučajeva predstavljaju provizije koje se plaćaju posredniku ili drugih srodnim financijskim institucijama.

Poslovanje tako kratkoročne prirode može biti na račun velikog broja transakcija i već u jednom samom danu izazvati potpuni preokret klijentovog portfelja. Također, s obzirom na visoke povezane troškove. Troškovno opterećenje ima za posljedicu brzu potrošnju kapitala klijenta. To je još posebna značajka tržišta s niskim volatilnostima, gdje zarada ne može biti tako visoka da bi mogla spriječiti gubitak.

Iako to nije svrha posrednika, u kratkoročnim transakcijama postoji i rizik prikupljanja troškova. Za dnevno trgovanje je karakterističan velik broj transakcija a s time i veći troškovi. Povoljni uvjeti na tržištu su profitabilni samo onda kada kretanje cijena može nadoknaditi gubitak. Kretanje cijena je kratkog roka ograničeno. Da bi ostvarili pozitivan rezultat pri kupnji i prodaji presudna je detaljna analiza podataka. Ipak, ne postoji jamstvo da je klijent na pravoj strani.

Tržišni rizik predstavlja kretanje cijene u suprotnom smjeru od očekivanog. U tom slučaju je potrebno da se pozicija zatvori kako bi se spriječio gubitak. Predstavlja oblik zaštite koja može spriječiti gubitak pokriva u cijelosti ili spriječiti gubitak koji premašuje vrijednost pokriva.

Kod gubitka nije nužno da se izgubi pokriva samo bilo zbog neuspjele transakcije ili zbog visine troškova, već je prisutna i vjerojatnost da vrijednost gubitka prelazi vrijednost uloženog kapitala. I ako klijent nije u mogućnosti podmiriti gubitke može doći do osobnog bankrota. Zatvaranjem pozicija se rizik od gubitka ne isključuje budući da zatvaranje pozicije aktivira nastanak novih poslova, a s time i veće troškove. Da bi bio račun klijenta pozitivan moraju sve naknadne transakcije biti provedene u smjeru da se pokriju troškovi, gubitci i troškovi prošlih transakcija. Ako su bili početni gubitci preveliki ovaj zadatak je gotovo nemoguć. Upravo zbog svega toga je iznimno važno da klijent produbi svoje znanje o dnevnom trgovanju, tržištima vrijednosnih papira, tehnikama trgovanja i strategijama, znanje o izvedenim financijskim instrumentima, a također je vrlo važno da vjeruje posredniku u vezi s tržišnim signalima. Klijent treba biti svjestan da se na tržištu igra sa stvarnim profesionalnim trgovcima koji imaju veće financijsko znanje i iskustvo.

5. Posebni rizici automatskih sustava trgovanja

Karakteristika automatskih sustava trgovanja je da se može u vrlo kratkom vremenu izvršiti veliki broj transakcija. Omogućuju veliki broj otvorenih pozicija s polugom koje nije moguće zatvoriti jednakom kratkom vremenu. Tako u slučaju acikličkog sustava otvorene pozicije mogu uzrokovati "high drawdown" što može rezultirati značajnim gubicima ili čak gubitkom cjelokupne imovine.

Sustavi za trgovanje koriste trgovinske naloge samo do određene mjere i ne koriste se stop nalozi ili nalozi s ograničenjem. Sustavi su pod stalnim nadzorom portfolio menadžera, također je omogućeno arhiviranje. Međutim postoji rizik koji proizlazi iz tehničkih problema (kao što je pad internetske veze, problem hardvera i softvera, neispravno djelovanje programa, pad veze prilikom izvršenja naloga ili cjenovnog sustava).

Prošli pozitivni rezultati strategije trgovanja nisu pokazatelj budućih rezultata.

6. Nepredviđeni rizici

Navedeni rizici su i dalje prisutni. Ove rizike nije moguće u potpunosti isključiti čak niti korištenjem programa Asset manager ili s uporabom tehničke opreme i softvera. Sve izjave drugih osoba glede na izdano upozorenje o riziku (savjetnika, stručnjaka, itd.), pa čak i obećanja o zaradi su nevažna i

predstavljaju neovlašteni čin. U slučaju da se takvo neovlašteno ponašanje otkrije, molimo Vas da nas upozorite. Izuzetno je važno da se sa upozorenjima o riziku upoznate te ih razumijete.
